603 ფ/0278

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურის და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

1 ივლისი, შაბათი, 1989 წ.
№ 125 (10 044) ● ფასი 3 კაპ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

1989

საკავშირო ახალგაზრდული სპორტული თამაშები

საქართველოს სპორტსმენთა მონაპარი:

„ლელოს“ სპეციალური კორესპონდენტები **გიორგი ჩოხელი, ვაჟა დანელია და თენგიზ თოდუაშვილი** დონეცკიდან და პოკროვსკიდან ტელეფონით გვატყობინებენ:

ოქროს მედლები:

● სინქრონული ცურვა — **ხრისტინა ფალასინიდი** (ერთეულთა შეჯიბრება).

ხრისტინა ფალასინიდი — ნინო მაისურაძე (ფუძილები, ორივე პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოება, თბილისი).

● ძიუდო — **დავით ხახალეიშვილი** (მძიმე წონა, „დინამო“, ქუთაისი).

ვერცხლის მედალი

● ძიუდო — **ზაზა დაბარუნდაშვილი** (მძიმე წონა, ასკ, თბილისი).

ბრინჯაოს მედალი

● ძიუდო — **ვეფხვია კაპანაძე** (+95 კგ, ჰაშური, „დინამო“).

„ოქრო“, კიდევ „ოქრო“!

ხრისტინა ფალასინიდი

ოქროს მედალი, თანაც ორი, ნებისმიერი გუნდისთვის ოცნებაა. საქართველოს სინქრონული ცურვის ოსტატებმა კი ოცნება რეალობად აქციეს. ასეთ წარმატებას ცოტა თუ მოელოდა, რადგან დონეცკს საცურაო აუზში ქვეყნის უძლიერესმა სპორტსმენებმა მთიყარეს თავი. ასპარეზობას პირველი დღეს ერთეულთა და წყვილთა შეჯიბრებაში ჩემპიონობისთვის იბრძოდნენ სულის ოლიმპიური თამაშების მონაწილენი, ევროპის თასის მფლობელი თბილისელი ხრისტინა ფალასინიდი, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ელენა როსტალელი ვერა ართიომოვა, ევროპის თასის მფლობელი ჯგუფურ ვარჯიშში კიეველი ელენა ფოშივსკაია, იუნიორთა შორის ევროპის ჩემპიონები მოსკოველები ელენა ზაზოვა, ოლგა სედაკოვა, კიეველი ოლგა პილიპუკა. თბილისელი ნინო მაისურაძე, საკავშირო ჩემპიონატის მესამე პრიზიორი მოსკოველი გვნა მაჭისმოვა და სხვები.

კონკურენცია დიდი იყო, მაგრამ სავალდებულო პროგრამით გამოსვლის შემდეგ ნათელი გახდა, რომ საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის II კურსის სტუდენტ ხრისტინა ფალასინიდის ერთეულთა ასპარეზობაში პირველობას ვერავინ შეეცილებოდა. ასეც მოხდა. ნებისმიერ პროგრამაში მან დაამტკიცა თავისი უმაღლესი კლასი — უზადოდ შესრულება გამოსვლა, დააგროვა 188,60 ქულა და ჩემპიონი გახდა. მეორე ადგილზე გავიდა ახაროვა, რომელიც გამბრჯენებულ მთელ 3,53 ქულით ჩამორჩა, მესამე ადგილი ოლგა სედაკოვამ დაიკავა — 184,46.

ერთეულთა ასპარეზობაში, სადაც სავალდებულო პროგრამით 101 მონაწილე, ხოლო ნებისმიერი პროგრამით წინააწარ შეჯიბრებაში 35 სპორტსმენი გამოვიდა, ფინალში მონაწილეობის უფლება მოიპოვა ათმა, მათ შორის იყო კიდევ ერთი თბილისელი, ასევე ფიზკულტურის ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტი ნინო მაისურაძე. იგი ფინალში VI შედეგით შევიდა, სამაღირეოდ კი VIII ადგილი ხვდა. სამჯერეთდ, წყვილთა პაექრობაში ფალასინიდისთან ერთად ყველას აჯობა და დონეცკის უნივერსიტეტის საცურაო აუზში მეორედ აღიარდა საქართველოს ჰიმნი. თბილისელებმა 186,48 ქულით ჩემპიონობა მოიპოვეს. შემდეგ მოდის ელენა ზაზოვასა და ნატალია გრუზდევას ღუეტი (მოსკოვი) — 184,42, ხოლო მესამე ადგილზე ტუუმბა, ოლგა და ტატიანა სედაკოვების (მოსკოვი) წყვილი გავიდა — 181,26.

ქუთაისელებმა მანანა ჩანქსელიანმა და ელისო მარგველაშვილმა მეცამეტე ადგილი დაიკავეს — 168,02.

ნინო მაისურაძე

გუნდურ ჩათვლაში, ორი სახეობის შემდეგ, ლიდერობს მოსკოვის ნაკრები — 135 ქულა, მეორე ადგილზეა საქართველოს გუნდი — 92, მესამეზე უკრაინა — 74.

უკანასკნელი მედალი

ძიუდოისტთა ტურნირის მიმთავრებელ ეთიმქნის ტრადიციულად საინტერესო ცნობით გვიდა დავიწყოთ, ოღონდ წინდაწინ იმასაც ვიტყვით, რომ ამ სიხარულს შემდეგ ცოტა სინანულიც გაერია.

მაშ ასე, ძძიმე წონის ათეულთა ასპარეზობის ფინალში გავიდნენ ჩვენები — ქუთაისელი დავით ხახალეიშვილი და თბილისელი ზაზა დაბარუნდაშვილი. ერთმანეთ და მეორმაც ბრწყინვალედ წარმართეს წინასწარი შეხვედრები: ხახალეიშვილმა პირველ და მეორე შერკინებაში ლამაზი გედით წმინდად დაამარცხა ფრენჩული მაგომედ მადიევი და ამპარყანელი მაჭსმ ვასილევი. იგი მესამე წრეში უეჭველ ცნობილ მთაკოელ მოჭიდავეს ვალერი კობლევს. ამასთან კოპეცვა უფრო მეტი სიფრთხილე თავიდან აცილების მიზნით რამდენჯერმე სცადა ტატამიდან გაქცევა, რასთვისაც გაფრთხილების სრული კომპლექტი მიიღო და ხახალეიშვილს სუფთა გამარჯვება მიენება.

ფინალისტებს ელოდა გზა გაიარა ზაზა დაბარუნდაშვილმაც. მას თითო ქულიც კი არ დასჭირდა რათა დაეძალებინა ლენინგრადელი დენის სტეფანოვი და მინაცემ ვიტალი ფავოროვი. მეორე წრეში კი ცოტა მეტ ხანში ასევე სუფთად მოუყრა ჯამბულელ ანდრეი კონდრატოვს. ეს გახლდათ ჩვენი ფალავანების სრულიად კანონზომიერი გამარჯვება. **ფინალში ჩვენი ორი ფალავანი ერთმანეთს ვერას შეხვდნენ. უარი განაცხადა დაბარუნდაშვილმა, რაც გუნდური პირველობისთვის ბრძოლის ტაქტიკით იყო ნაკარნახევი.**

აწყობილ შეიქო ფინალში გასვლა ხაშურელ ვეფხვია კაპანაძესაც (+ 95 კგ), ორი დამარცხებული გამარჯვებულ, შემდეგ იგი იტყოს უკეთესი ჭელიაბინსკელ გიგი გიგინიშვილს, მაგრამ ბოლო წუთებში შეპოვნაში მოსწყვა და დამარცხდა. **საბოლოოდ ჩვენს ძიუდოისტებს შეხვდა ოქროს ხვდა.** ამ წონაში დამარცხდა ჩვენი მეორე ფალავანი ახმეტელი ვასილ იორამაშვილიც.

ერთეულში საქართველოს ძიუდოისტებმა ასპარეზობს (საქართველოსა და თბილისის) ნაკრებები) და ამიტომ ყოველ წონაში ორი მოჭიდავე გამოსაყავს.

დავით ხახალეიშვილი

ზაზა დაბარუნდაშვილი

და კიდევ... ბრინჯაოს მედალი

დონეცკში ხრისტინა ფალასინიდი შეჯიბრებამდე რამდენიმე საათით ადრე ჩამოვიდა. წინა დღის საღამოს იგი ესპანეთიდან ჩაფრინდა მოსკოვში, ნაშუადამეს უკვე დონეცკში იყო. დილიდან კი თამაშებში ჩაება.

გუნდურ პირველობისთვის ბრძოლის ტაქტიკით იყო ნაკარნახევი. ასეთ ვითარებაში ერთადერთი რა ხდებოდა ესპანეთში? იქ გაიმართა დიდი საიროთაშორისო ტურნირი, რომელშიც პლანეტის უძლიერესმა სპორტსმენებმა მოიყარეს თავი. ფეჭერბრივად ეს იყო მსოფლიოს ჩემპიონატის ტოლფასი ასპარეზობა. ხრისტინა ფალასინიდიმ ერთეულთა შეჯიბრებაში ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. ჩვენი სპორტსმენი საუკეთესო იყო საბჭოთა ნაკრებიდან.

თამაშების სხვა შეჯიბრებების შესახებ გაიგებთ მე-4 გვერდზე.

გამოსათხოვარი მატჩი

კიევი. (ტელეფონით ჩვენი სპეციალური კორ.) ქალაქის 100-ათასიან რიგ-პუბლიკურ სტადიონზე ტევა არ იყო 28 ივნისს, როცა აქ მოეწყო კიევის „დინამოს“ პოპულარული ფეხბურთელის ოლეგ ბლოხინის გამოსამშვიდობებელი მატჩი. პატივსაცემად დიდი ინტერესით ფრაგნებოდა ყველა შეუპოვარ და ამაყე ფრთხილ სახელოსო მატჩს, სადაც ერთმანეთს შეხვდნენ სსრ კავშირისა და მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელთაგან შემდგარი ნაკრები გუნდები. თამაში დამთავრდა ფრედ — 3:3 (1:1), მაგრამ მეორე შეხვედრაც გადაეცა ვ. ი. ლენინის სახელობის ბაქშოთა სპორტის ფორმებს.

სიინტერესოა მეტი ვთქვა შემადგენლობაზე: მსოფლიოს ვარსკვლავთა ნაკრები — ვან-ბასტენი ჰოლანდია (ბელგია), კლაუდიო ვილონიო (იტალია), ხოსე კარარე (შეკსპირი), ფრანგ სასანიი (იუგოსლავია), ული შტილიკი (გფრ), ბრაზიო კასალო (იუგოსლავია), „ჯანკარლო ანტონინი (იტალია), პაულ ბრაიტნერი (გფრ), დომენიკ როშტი (საფრანგეთი), ლილიან ტიტანი (ენგრანდია), დუშან სავიჩევიჩი (იუგოსლავია). მეორე ტაიმში შეიცვლებოდა გამოვიდნენ ბერნდტ ფორსტერი (გფრ), ეღიო ონჯა (ისრაელი), დირსუე (ბრაზილია) და ოლეგ ბლოხინი (სსრკ).: **სსრ კავშირის ნაკრები:** ჩანავი, ბესსონოვი („დინამო“, კიევი), ჩივაძე („დინამო“, თბილისი), ბალტაჩა („დინამო“ კიევი), იგი ინგლისიდან ჩამოვიდა მატჩში მონაწილეობის მისაღებად, გორლუკოვიჩი („ლოკომოტივი“, მოსკოვი), ლუდინი („დინამო“, კიევი), ალეინიკოვი („დინამო“, მინსკი), ჩერენკოვი („სპარტაკი“, მოსკოვი), ბოროდუკი („დინამო“, მოსკოვი), ი. სავინევი („ტორპედო“, მოსკოვი), ბელანოვი („დინამო“, კიევი). ჩვენს ნაკრებში მეორე ტაიმში ითამაშეს, ალეინიკოვი, ბელანოვი და ბალტაჩამ.

მატჩი იმსახურა ს. სპირინის, მას ეხმარებოდნენ ს. ჰუსაინოვი და ა. პოპოვი (ყველა — სსრ კავშირი).

ფეხბურთის გამოჩენილ ოსტატთა თამაში, მართალია, შესანიშნავი სანახაობა იყო, ოღონდ მოჭიდებულნენ თავისუფლად, ლაღად, ჟუჟუნებდნენ, ხოლო „პასუხისმგებლობა“ ამჯერად არ აწუხებდათ, ამიტომ მათს იმპროვიზაციას „ფარული ასპარეზი მიეცა. ფეხბურთის ურთულესი ელემენტი სრულებითაც ლამაზად, ეფექტურად, პატრონორებად ჟღერ მეორე ხანში გამონახეს ერთმანეთთან სიართი ენა და ასეთმა თავისუფლმა, ვირტუოზულმა ფეხბურთმა არა მარტო სტადიონზე დამსწრეთა, არამედ ურიცხვ ტელემაყურებელთა დიდი მოწონება დაიმსახურა.

საჯარიმო დარტყმები მატჩის მსვლელობაში ეწვიათ თუ ინებეს, გამონაკლის წარმოადგენდა მხოლოდ მეკარე ჩერჩესოვი, რომელმაც ამჯერად უხეშად ითამაშა სპასიოთან შეტაკებისას, რისთვისაც მსაჯისგან ყვითელი ბარათი დაიმსახურა, დ. სპასიჩი კი იძულებული იყო მინდორი დაეტოვებინა.

საფეხბურთო მატჩის გარდა კიევის სტადიონზე ამ დღეს სხვა საინტერესო სანახაობაც გაიმართა, გამოდიოდნენ ფოლკლორული ანსამბლები, ორკესტრები, ცალკეული შემსრულებლები.

იხ. მე-3 გვ.

ქუთაისი. ხარაგაული მოედანი. 28 ივნისი.

„აია“ (ქუთაისი) — „ლაზა“ (ზოკოვი) 19:10 (4:4).

„აია“: ზუგუ; ხარშილაძე, ოლიპარტელიანი, გეგეჭკორი, ხაბაშერიძე; ძაგნიძე, ლოსაბერიძე; ფირცხალავა, ტურმელაძე, ლილუაშვილი (ქიბერაძე, 61); უსხაკაძე, ოდიშარია (ზ. ლიპარტელიანი, 41), ისაკაძე, შენგელაია; ნემბიწყერიძე.

„ლაზა“: ნუფლიდისა; ბერზენი, შიშკინი, ფოფხაძე, ბალლესნი; ასპრანი, ჭიპიძე, ბიგვავა; ხაბარდინი, ბოლქვაძე, ჭიტერლაველავა; ფუდერკაცა, ჯიქიაძე, ნოლავა (ლომსიანიძე, 45), ჯილაული (ჩოხელი, 45), ჯილაული (ზაზა), ხარინგაზი.

მსაჯი — ხერგი სუნკო (მოსკოვა).

გოლები: „აია“ — 2 ლელი (9, გეგეჭკორი; 51, ჭაკუფურია), გარდასვლა (51), 2 ხაზარიმი (52, 61) და არეკნი (59): ძაგნიძე; „ლაზა“ — ლელი (44, შიშკინი), 2 ხაზარიმი (67, 71: ბერზენი).

ძველ მეტოქესთან „აიამ“ ისეთი ტემპით დაიწყო თამაში, შის ჭოგავეს შიშიც კი შეგეპარა, ვითომ ჩვენებს. პაპანაქება სიცხეში ჭამძლეობამ უღალატოს და ძალ მთელი მატჩისთვის არ ეყოთო. მაგრამ, როგორც შემდგომ ვნახეთ, სიცხის შიში უსაფუძვლო ყოფილა. საშინაოსი და მოსაპირკეთილი თურმე სულ სხვა რამ — სახელდობრ, ლუბი თანამსაჯის დანამუსებას შეეცადნენ, მაგრამ მოსკოველად მოვლენილი მთელი სამსაჯო ბრიგადა შეუვალი აღმოჩნდა, მოსკოველი კომპლიმენტი კი იმდენად გაყადნიერდა, რომ ოდიშარიას, როგორც ტკბილ შეურყვნა აღმოაჩნდა, სამოყვარულოდ კი დასწყმა. როცა მატჩი განაახლეს, მოსხდა რით გაოგვებულან და მეგობრის ბიდით შეწუხებულან მასპინძლებს, ცხადია, ალარ ეთამაშებოდათ, რითაც შშეკნირად ისარგებლა „სლავამ“ და მსაჯის მიერ პირველი ტაიმისთვის წამსტატეულ დროში ლელიც გაიტანა.

შეისვენებისას ქუთაისელები დაწუხარდნენ, ძალა და ნებისყოფა მოიკრიბეს, არ აპყენენ გონდრეპეს და მორე ტაიმში თავგასეულ სტუმრებს სამაგიერო ბრწყინვალედ თამაშით შეღებგად გავიდა. სტუმართა ორიენტაციას მოლი შეჭრნეს, წინ წაიწიეს, ლოსაბერიძეს ხმტიმით გამოუტანა ბურთი ძაგნიძეს, მან კი ცოტა მოძრაობით გაარღვია დაცვის ხაზი და ბურთი მარცხნივ გადაანოდა სამმოთამდიდლებს; მათაც დიდებულად გამაღეს მარაო და ერთი ამოსუნთქვით გათამაშებული შეიღსკვნიანი კომბინაცია მარცხნა აღთქმით ლელის გამატანით დაავგირგვინეს.

თამაშის პოროთი არც ქუთაისელთა დაწონატუნის შემდეგ შეცვლილა. „სლავის“ ხელ-ფეხი შებორკილი ჰქონდა, მასპინძელთა ოსტატობას ვერაფერს უპირისპირებდა. ამან სტემპერი, ეტყობა, გააგულისა და გააავა; სტრეწნოკიდ დროს უკმად არ კარგავდა: ყოველ მოლზე, ზედაპირასი თუ ჭრილებაში წყლებთან და შეჭტებით უმასპინძლეებოდა ქუთაისურებს, მსაჯი კი თანაკეთილ ბუღეზნაბზე თვალს ხუჭავდა. შეტიც, პირველ ტაიმს შეა-40 წუთზე- ვალიაზიკოვამა ისარგებლა იმით, რომ სავსკო ეკონომს განეთარებას: უყურებდა და მისთვის არ ეცალა, მთელი სტადიონსა და თანამსაჯს თვალწინ ნოკაუტში გაგზავნა ოდიშარია. თამაში ბუთი წუთით შეწყდა. ქუთაისელები თანამსაჯის დანამუსებას შეეცადნენ, მაგრამ მოსკოველად მოვლენილი მთელი სამსაჯო ბრიგადა შეუვალი აღმოჩნდა, მოსკოველი კომპლიმენტი კი იმდენად გაყადნიერდა, რომ ოდიშარიას, როგორც ტკბილ შეურყვნა აღმოაჩნდა, სამოყვარულოდ კი დასწყმა. როცა მატჩი განაახლეს, მოსხდა რით გაოგვებულან და მეგობრის ბიდით შეწუხებულან მასპინძლებს, ცხადია, ალარ ეთამაშებოდათ, რითაც შშეკნირად ისარგებლა „სლავამ“ და მსაჯის მიერ პირველი ტაიმისთვის წამსტატეულ დროში ლელიც გაიტანა.

შეისვენებისას ქუთაისელები დაწუხარდნენ, ძალა და ნებისყოფა მოიკრიბეს, არ აპყენენ გონდრეპეს და მორე ტაიმში თავგასეულ სტუმრებს სამაგიერო ბრწყინვალედ თამაშით შეღებგად გავიდა. სტუმართა ორიენტაციას მოლი შეჭრნეს, წინ წაიწიეს, ლოსაბერიძეს ხმტიმით გამოუტანა ბურთი ძაგნიძეს, მან კი ცოტა მოძრაობით გაარღვია დაცვის ხაზი და ბურთი მარცხნივ გადაანოდა სამმოთამდიდლებს; მათაც დიდებულად გამაღეს მარაო და ერთი ამოსუნთქვით გათამაშებული შეიღსკვნიანი კომბინაცია მარცხნა აღთქმით ლელის გამატანით დაავგირგვინეს.

თამაშის პოროთი არც ქუთაისელთა დაწონატუნის შემდეგ შეცვლილა. „სლავის“ ხელ-ფეხი შებორკილი ჰქონ

ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲔᲑᲠᲘᲕᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

გუნდი და გუნდი ვარსკვლავთა...

მარილაც მსოფლიოს მრავალი „მოკვაწეობა“ ვარსკვლავი“ ეიძლეოდა ამ დღეს კიევის რესპუბლიკურ სტადიონზე (მატჩს ზუსტად 100062 მაყურებელი ესწრებოდა). მსოფლიოს ნაკრების შემადგენლობაში მწვრთნელად ვალერი ლობანოვსკი (გუნდის კაპიტანი), დასავლეთგერმანელები ბრაიტნერი (იგი კიევში საკუთარი თვითმფრინავით ჩამოვიდა) შტოლცკი და ფლორშიტერი, ბრაზილიელი დირსუე და სხვა. არანაკლებმა ვარსკვლავებმა მოიყარეს თავი საბერთალოს ნაკრების (მწვრთნელი ვალერი ლობანოვსკი) — ბესიკოლაშვა, საგინიძვა, პრობასთვან, ლატოშენკომ, ბელანოვმა, ჩიკვიძემ...

ამ მატჩის პრინციპები — ბლოხინის თამაში... ორივე გუნდში, შეცარი პფფიის კარის ამპრობირების დაცვა და ა. შ. — ყველას ნახა სატელევიზიო რეპორტაჟით, რომელსაც ბლოხინის ხუთწლიანმაუღლე კოტე ბახარაძე უძღვებოდა. სხვათა შორის, თამაშის შემდეგ ჩვენმა კომენტატორმა გვითხრა, რომ ამ საღეზებუთთო მატჩში-შიოქ მას დიდი სიამოვნება -მოაჩვენა. „ითხუთე, თაფლი რომელი ფრაზა დაამახსოვრა ყველაზე მეტად რეპორტიორთან, გვიამბეთ: — „ის, როდესაც ვთქვი, რომ „კეკელი შოფს“ ყველაზე კარგად ალელო მეკარე პფფიის აუღლო“. სავსებით ვეთანხმებით მას.

სხვათა შორის, ბლოხინის შიუ-ბენეფისის სამი დღისაგან შეიქმებოდა. ჯერ იყო გრანდიოზული შეხვედრა სპორტის სასახლეში დეკანით: — „ბელოვნების ვარსკვლავები — სპორტის ვარსკვლავებს!“ სხვებთან ერთად სცენაზე მოსალებში გამოსულებმა სიდიდეკი ჭიატრელები და ვოკი მაჩარაძემ ბლოხინის ბევრი თბილი სტუპვა უთხრეს და საჩუქრად ვერცხლის ბანჯგი გადასცეს.

დაუვიწყარი იყო მომეჩენი, ორიოდე ბაიანისმა წამყვანებმა, ცნობილების მოსკოველმა კონდურანისიემ ოლეგ, მოსკოველმა მოთვლიდნენ მიმართა დარნაზს. „ᲮᲐᲚ ᲕᲔ ᲝᲥᲢᲔᲛᲑᲔᲠᲡ ᲮᲔᲣᲔᲑᲔ?“. პაუზა რამდენიმე წამს გაგრძელდა — გული საგულეს ალარ იყო, მგონი საუკუნე გავიდა. უცებ ისეთმა ტაშმა იგრიალა, არ ვიცი, ჭერმა როგორ გაუძლო. ყველა ფეხზე ადგა, ჟამიც დროშებს აფრიალებდნენ, აპლოდისმენტები არ ცხრებოდა, მიკროფონთან წითელკაბიანი თამბაცო გვეკიდნენით. მისი ახალი სიმღერა „შვილობით, მეფეს“ ყველამ ათქაცა. სიმღერა ცნობილი ქალაშვილი, პატარა ირინა აიყვანა ხელში და აღელვებულმა ჯოანა დაეწყო. სამ საათზე მეტ გრძელებოდა ეს შეჯიბრი, თბილი ინპრობირებული სალამო.

მეორე დღეს, ასე ვთქვათ, პროგრამის მთავარი ნაწილი — თვით გამოსაბრძოლი მატჩი შედგა. მესამე, დასკვნით დღეს კი კულტურის სასახლე „ურიანიან“ უმასპინძლა. „გულასდღიდან ფეხბურთი“ — ასეთი იყო საღამოს თემა. ოღონდ ბლოხინისა და გულშემატკივართა შორის გაიმართა მეტად სანტერესო, ზოგიერთ საკმაოდ ფეხბურთულ ფრაზებიანი.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ამ დღეებში ოლეგ ბლოხინი ყველაზე პოპულარული (თუმცა პოპულარობა მას ადრეც არ აკლდა) და მოთხოვნადი იყო კიევში. ყოველ ფეხს ნაბიჯზე შეხვდებოდით მასი გამოსახულებით ფოტოსურათებს, პუკლეტებს, ვიმპლეტებს, სამკერდე ნიშნებს, მთავრულებაც „ᲘᲜ ᲛᲔ“, ან, საგანგებოდ გამოსულ მასი და ყურანელის დევი არკადეების ერთობლივი წიგნი „ფეხბურთი მთელი ცხოვრების მანძილზე“, გამოჩენისთანავე გაჭრა მაღაზიის თაროებიდან (ის საღამოს წიგნი აუქციონზე 500 მანეთად გაიყიდა), ადგილობრივი ყურნალისტების მხოლოდ დიდი მცდელობით შეხვდა იგი ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტს. მასზე სამსახოვრო ავტოგრაფები გაგვიკეთო ოლეგის დედამ — წარსულში ქვეყნის ცნობილმა მძლეოსანმა ჯადენკომ და ბლოხინის შვილმა — 6 წლის ირინამ. ეჩაა, უზარმაზარი ბეჭედით ასოებით გამოყვანილ სახელს ექვთიანი უკრავდა.

ნამახსოვრო ფოტო სხვ კავშირის და მსოფლიოს ნაკრების ფეხბურთელებთან.

ბატონო დეპუტატებმა ალარ მისცეს რეკომენდაცია ამ თამაშებისათვის?

— სხვომას, ცხადია, მე არ დავსწრებივარ, მაგრამ წყაროებიდან ჩვენი სასიკეთოდ პოკეტის ანტენით ფინოციის წერილი უკრიანის ძალაზზრდეულ გაზეთ „კომსომოლსკაია ხლამიაში“ — „რატომ არ მივეცი ხმა?“. თურმე მარატ ვლადიმირის ძე არ აპრობებდა დეპუტატობამ მისულის და აღნიშნულ სხდომაზე თავის მოადგილეს აგზავნიდა. ბოლოს მაინც მოვიდა, მაგრამ... რასპეციალისტებიც ეი დარწმუნენენ თავიდანვე მარის პასუხებიდან, რომ იგი მოუმზადებელი და არაკომპეტენტურია. ექვს საათზე მეტს გრძელდებოდა ამ კანდიდატურის განხილვა, მაგრამ გრამოტა პრაქტიკულად ისტორიულ მატჩში თამაშის დაწყება წილად ხვდა ცნობილი ფეხბურთელის ჩიკატა (ტრადიციულად დაილება) ვის, პატარა ფილიპი ჩიკატას.

არც ერთ კითხვაა არ უპასუხა სრულად და არგუმენტირებულად. მან ვერ შეძლო (თუ არ მთისწრებას) უსაუბრა სპორტსკომის, ბიუჯეტზე, მისი ასარების შენახვაზე. საითეს გამოყოფილ ხარჯებზე. ერთი სიტყვით, აშკარა გახდა, რომ ასეთი ხელმძღვანელი ჭვეს ფიზკულტურულ მოძრაობას არ სჭირდება. მე ეეთანხმები დეპუტატთა აზრს, მაგრამ აქვე მინდა დავძინო, რომ მთავარი მინისტრის შეცდა ეი არ არის, არამედ — მთელი ფიზკულტურულ-სპორტული სისტემის შეცდომა, მის ნამდვილ პროფესიონალურ ნიადაგზე გადაყვანაა.

● **რადგან სპორტსასკომზე ჩამოვართვა ლაპარაკი, მარეშ ისიც ვთქვათ, რომ საბჭოთა სპორტის ვარსკვლავები დიდად უკმაყოფილონი არიან, რომ უცხოელ კლუბებში ალუსით მათი კუთვნილი პროცენტი უდიდესი ნაწილი სწორედ სპორტსასკომს რჩება...**

— რამდენი ერთი მაგალითის მოყვანა შეიძლება, გავიხსენოთ თუნდაც ცნობილი კალათბურთელის ულიანას სენთონიას ამბავი. ასეთივე მდგომარეობაში ვართ ფეხბურთელებიც. აღმაო, ცოტა ჩვენც გვაკვიდეს საკუთარი შენგერები, რომლებიც პირველ რიგში დაიცავენ სპორტსმენის ინტერესებს. მოკლედ რომ ვთქვათ, ჩვენი ფილი ჩვენვე უნდა ვიფალოთ!

● **ბუნებრივია ბატარა ირინამ ცეცხლოვანი ცეკვით მოიღი სპორტის ხასახლე მოიყვანა ალტაცებაში. რატომღაც მგონია, რომ მისცან თავის ღირსე მსოფლიო დილეგა.**

— ბატარა ირინაზე უკეთ ამ შეკითხვაზე მეც და თქვენც, ალბათ დიდი ირინა გვიპასუხებს.

ირინა ლერიაგინა:

— უნდა გამოგიტყდეთ, რომ ირინკას გამოსვლა პროგრამაში თავდაპირველად არ შეიღოდა. თვითონ ბიტება — მეც უნდა გამოვიდე მაშინების სალამოზე. ბალიან უყვარს მაღალ ჭეკნინებს. სიმღერები და ერთ-ერთ მას მელოდიაზე რაღაც სასაცილო ცეკვა მოიგონა. ძალიან მოგვეწონა. სუფთა იმპროვიზაციაა. მის პარტნიორად ჭერ არ ვიცით, თვითონ ირინკა სიგრძას, ირჩევს. ალბათ, ჩემსავით მხატვრულ ტანვარჯიშს გაპუვება.

...კიევის უზარმაზარ სტადიონზე კიდევ კიოსმა თამარ გვერდწოდილა გამვლობით, მეფე!“ ოლეგ ბლოხინმა ტრიბუნებს სპასტიო წრე შეემოუარა, მიერთმოთხასაც ელოდნენ სიტყვით, მაგრამ ამჯერ — აღელვებულ ფორეგრიდან თვალთაგან ღიპაფრთით ცრემლი სდიოდა. მოხარიდა და ერთდროულად გულიც მეკუმშებოდა. რატომ ჩვენს არ ვიცით ასეთი გაცილება, მოდი-ჭრებულობასა და გემოვნებაში ჩამოეუვარებით ევნების თუ რაჭ უნდა ვილოდა, ალბათ, გულჩვილები ვართ. სხვაზე რომ ვთქვა ბა, ფეხბურთიდან ვთვთ ბორიაც პაეჭაქეც არ გვაგიცილებია!

...ატოგრაფებზე მონადირე გულშემატკივრები, ალაფიდან ოლეგ ბლოხინი სტადიონიდან ძლივს გამაპარეს „ეუვნერესის“ კლუბის მიერ კიევის „დინამოსათვის“ ნაჩუქარი კოხტა ავტობუსით. ბეკინაუერმა, ბრაიტნერმა, საკუთარი თვითმფრინავით კურსი ჰამბონელისკენ აიღო, კიევი ეთხოვებოდა დიდ ფეხბურთს...

ოთარ ნოზაძე.
„ლელოს“ ხპეც. კორ.
კიევი.

ᲘᲕᲐᲚᲝ ᲒᲝᲜᲯᲘᲔᲕᲘ
(სპორტივნაია გაზეტა“)
ფოტოები.

ხპეციალურად „ლელოსთვის“.

ინტერვიუ ოლეგ ბლოხინთან;

● **ვინ შეარჩია ამ მატჩისათვის „მსოფლიოს ვარსკვლავთა“ ნაკრების მოთამაშეები — თქვენ თუ ხელოვნებათმცოდნე?**

— ფიქტიურად ორივეკ. მე და ფრანცკა დავასახელეთ კანდიდატები ძირითადად ეკრანული ფეხბურთიდან, გავეკვიანეთ ოფიციალური მოწვევა გულტკბა და ვინმასტუნს, პრაგელია და ტარანტინის, ფეთისტენია და ჭეკნინელის, პფფიის და ბლოხინის, რაშჩინს, პასკინის, შტილკეს, ერიქსს, ტოგანას, ბრაიტნერს... რამდენნიმე მათგანს მე პირადად შევეხეთ. უნდა გითხრათ, რომ ძალიან გამეხარდა საუბარი ერეულთან და ტოგანასთან.

ალექსანდრე ჩივაძე და ოლეგ ბლოხინი მატჩის დაწყების წინ.

საქმე ის არის, რომ მათ ფრანგულის გარდა არც ერთი ენა არ იციან, მე კი, მოგეხსენებათ, ფრანგულზე გავვიაბე არა ვარ. უმრავლესობამ მიიღო მოწვევა და შემპირდა, რომ რაიმე საგანგებო არ შეეშლოდა ხელს, 28 ივნისის მატჩზე უთუოდ ჩამოვიდოდა კიევში.

● **ხასიამოვნოა, რომ ქართველი ფეხბურთელი ალექსანდრე ჩივაძეც ვიხილეთ „ბლოხინის მატჩში“...**

— მოწვევა მე სულაქველიძის და შენგელიასაც გავუგზავნე შეკვირვებით, მაგრამ ვერ მოაბერხეს ჩამოსვლა. ცხადია, ძალიან ვიხილეთ კიევში ნიკა შეგობარი დავით ყიფიანიც. მეზობლა, ვიცი, რომ მასაც სურდა მწვევიდა, მაგრამ დათმობაც ვერ შეძლო ეს.

● **ალრე დასკვნითი წუნაზი „გოლის უფლება“ ყიფიანი და ჩივაძე საკმაოდ მალალ შეფასებას აძლევენ ბლოხინ-ფეხბურთელებს. ყიფიანი გამოჩენილი მოთამაშეა, ფეხბურთის ვარსკვლავს გიწოდებთ. რაც შეეხება ჩივაძეს, იგი წერს, რომ ბლოხინი ფეხბურთში ახეთი-ვე პატოსანებაა, როგორიც კიკანი, მარადონა, რუმენიგე. მე მუდამ მოგწონდა მისი დამოკიდებულება ვარჯიშისადმი, თამაშისადმი, ზოგადად მისი სიმპოლიო და პირდაპირობა.**

— დავთით შეისაწინაო ადამიანია, ნამდვილი ინტელიგენტი. ასეთი დღეს სპორტში ცოტანი არიან. მოდამ მსიამოვნებად მის გვერდით თამაში, წარმოიდგინეთ, მაშინაც მობილური ვერშიოდი, როცა ერთმანეთის მეტოქეები ვიყავით. დავთი ხომ კორიფეული ფეხბურთელი იყო, თუ გნებავთ, ნამდვილი რაინდი. ჩვენ არ იყოს, მაააც ჰქონდა ძნელი მომენტები ფეხბურთში, კიდევ შეიძლო სარგებლობის მოტანა ნაკრებისათვის, ეერთი ესპანეთი შეოფლით ჩემპიონატზე. ფეხბურთის ჭემპარტი რაიდენ გაბედით ჩივაძე. აღარ წაიკითხეთ, ჩემს წიგნში ფურ: „სწორედ ასეთებში ამბობენ ხოლმე, რომ მამთან ოთხ დროს შეიძლება დაზეირვება წასცდა. ჩივაძისნაირები არასოდეს გადალატებენ, მოდამ ამოგიდგებიან მხარში. გულდასმენვეტით, რომ ისიც ასე ადრე წაეიდა ნაკრებიდან და, საერთოდ, ფეხბურთიდან“.

● **ახლა არც კიევის და არც თბილისის „დინამოთი“ არა ვართ კმაყოფილნი. უნდა ვთქვირთ, რომ ეს დროებითია...**

— როდესაც ჩემპიონობისათვის არ იბრძვიან თბილისელი და კიეველი დინამოელები, ასეთი ჩემპიონობები ჩემპიონობად არ მიმაჩნია. ჩემი მშობლიური გუნდის თამაში კარგა ხანია არ მინახავს. ეტყობა, მაინც ძნელია ორ ფრონტზე ბრძოლა — კლუბისა და ნაკრების შემადგენლობაში. გვიკვე, რომ ჩვენს გუნდში ბევრი ტრავმა და ამიტომაც მას „დენთი“ არ ჰყოფნის. იმ დღეს „საფეხბურთო მოშობილეებში“ ყიფიანის გამოსვლა მოვიასენე — ჩვენი გუნდის მოთამაშეთა საშუალო ასაკი ოცდაერთიანზეა წელიათ. თუ ეს ასეა, ჭერა, რომ ორ-სამ წელიწადში ახალგაზრდა ქართველი ფეხბურთელები „ათამაშებენ“ ბიან. ეს ძალიან გვიმედებენ. დღეს კი მათ ძალას გიუმედებთ გამოცდილი ოსტატების წინააღმდეგ ბრძოლა. დიდად მჭერა ჩემი ბუკმაჩვების ბევრი ტრავმებით ნაწამები ბიჭები ეკრანის და მეტრათა ხუროცილებსი, დარწმუნებული ვარ, რომ ისინი შეკმნიან ისეთ გუნდს, ქართველ ფეხბურთს რომ ეკადრება.

● **ვიცით, რომ ყიფიანისა და ჩივაძის გარდა თქვენ ხშირად ხედავთ სხვა მეგობრებსაც ეკრანში, და არა მარტო ფეხბურთელთა შორის...**

— მიდამ მიყვარდა ქარმაველები, მიდამ პატივს ვცემ ამ ერს, მერმწუნეთ, იგი ჩემთვის ძალზე ახლოა ბასიათით, სულით. ქართულ მიწაზე მიდამ დაბადებულ ოდი ოდა დაბადებენ. ასე იქნება მიდამ! როდესაც შევიტყვე 9 აპრილს ტრაგედია, თავზარი დამეცა. აქტრიბუნა ამ უბედურების მსმენელი მანქვა და მაინც ვერ ვიგრძნობი, ან, აქ ჩამოსულებს ეი ჩემთვის ყველაფერს ვაძრავ ეიხედა. მშვიდობიან დღეებში ადამიანთა მასობრივი მკვლელობა? ეტყობა, ჩვენი დემოკრატია და საკაროობა ჯერ კიდევ ვერ მიდის საჭირო გზით!

● **ალრე თქვენ ბევრი უცხოური კლუბი, მათ შორის, მადრიდის „რეალი“ და ნიუ-იორკის „ჯოკოსები“ გეპატიჟებოდათ. არჩევნი ავტრიულ ფეხბურთზე შეარჩიეთ, რადგან ალერი თამაშს თბილის „დინამოს“ ფორვარდსაო?**

— კონტრაქტი უკვე მითავდება. ყველაფერი ახლა ამ კლუბის სპონსორებზეა დამოკიდებული. შეიძლება გავაგრძელოთ ხელშეკრულება, მაგრამ ეი ფორვარდის“ ახალ სეზონში უმაღლეს ლიგაში იითამაშებს... 38 წლის ვასავნების შემდეგ.

● **და მაინც, მოთამაშის კარიერის დამთავრების შემდეგ მწვრთნელად თუ აპირებთ მუშაობას?**

— აუცილებლად! მოლოდ, ცხადია, ჯერ არ ვიცი სად. იმ დღეს პრეკონფერენციაზე ჩინელმა ეკრანელებმა მათ ჭეკნინაში მწვრთნელად მეუშაობა შემოთავაზეს. ცხადია, მე ეშმაკეული კლუბი უფრო მიმიზიდა მოდელეობა. ამბობენ, რომ ეილერი ლობანოვსკი 1990 წლის შემდეგ ეთხოვება ნაკრებს და, მგონი, კიევის „დინამოსაც“ (როგორც უკრაინული კოლეგებმა გვითხრეს, მას იტალიის „რომა“ ეწვევს. ო. ნ.), მაგრამ ესაც გავიგე, რომ კიევის „დინამოს“ მთავარი მწვრთნელის ადგილი... უკვე ესახ მწვრთნელით ყოფილა „დაკავებული“, შესაძლოა ეს ბიშოვეცდე იყოს.

● **ცნობილია, რომ თქვენ მაინც და მაინც არ გჭირდათ „თბილი დამოკიდებულება“ მწვრთნელებთან, კერძოდ, ბესკოვთან და ლობანოვსკისთან.**

— დავიწყებ იქიდან, რომ მე საერთოდ მოდამ დიდ პატივს ვცემდი მწვრთნელს — პედაგოგს, აღმზრდელს, ჯადმანის. დღესაც სიყვარულით ვიგონებ ჩემს პირველ სკოლის მწვრთნელს ალექსანდრ ლუთიდიას, დიდ პატივს ვცემდი მიხეილ კოპაძს, ვიტალი ბასილაძე, ალექსანდრ პოპოპრიას, ალექსანდრ სვეიდოფს. საყოველთაოდ ცნობილია კონსტანტინ ბესკოვისა და ვალერი ლობანოვსკის დამსახურებაც. ბესკოვი ჭკიანი ადამიანია, კარგი ფსიქოლოგი, მშვენიერი ტაქტიკოსი, მაგრამ ზოგჯერ ზედმეტი ეთიციები ლაღატობს მას. ოც ეიუნება ლობანოვსკის, მასთანაც მუდამ საჭმიანი, ოფიციალური დამოკიდებულება მჭონდა. ზოგჯერ დიპლომატიურად ეწინააღმდეგო შენეიდლებებს და მოვთქვამდით ერთსა და იმავე საკითხებზე, ერთი-ორჯერ საქმეც მწვრავდდა შევკამათდით. მაგრამ ახლა ვგრძნობ, რომ პაექრობისას მუდამ შენს თავზე მაღლა უნდა იდგე, პატივი უნდა სცე ოპონენტს.

● **რას იტყვით საკვშირო ხახსპორტკომის თავმჯდომარის მარატ გრამოვის თაობაზე, მას უმაღლესი ლიგის ერთ-ერთ კლუბში ეკრანის მწვრთნელად მოწვევა ხომ არ ჰქონია?**

— ეი ვიცი, ეი მგონია, რომ ასეთი რამ ჰქონია.

საქართველო ახალგაზრდული სპორტული თამაშების

მედლებს ყოველ ნაბიჯზე

თბილისიდან გამომგზავრებამდე საქართველოს კალათბურთელ გოგონათა გუნდის მწვრთნელები გულისტკივილს გამოთქვამდნენ უთუხელო კენჭისყრის გამო. ხუმრობა ხომ არ იყო. ისინი ჭეშმარიტად მოხვდნენ ისეთ ძლიერ საკალათბურთო რესპუბლიკებთან, როგორებიცაა ლატვია, უსტონეთი და რსფსრ. პირველი თამაშის საქართველოს ნაკრებმა ლატვიის გუნდთან გამართა. თამაში გვიდამაყარა უპირატესობით მიმდინარეობდა. ტაიმის მიწურულს ბალტიისპირელები დაწინაურდნენ 31:29. შესვენების შემდეგ მთელ ძალით თამაშობა ჩვენი გუნდის ლიდერი მეფუა მხეიძე (ძან ან ფეხის ნაკრებს 30 ქულა შესძინა). საქართველოს კალათბურთელები უშეცდომოდ მოქმედებდნენ როგორც დაცვაში, ისე შეტევების დამაგირვებინებელ ფაზაში. საბოლოოდ მათ იმარჯვეს — 77:64.

ესტონეთის ნაკრებთან შეხვედრისას მოხდა ის, რასაც არავინ ელოდა. პირველი წუთის შემდეგ, როცა ანგარიში იყო 2:2, იხილებოდა ჩვენი სპორტსმენები დაეუფლნენ. ფარისევლ ასხლეტით თითქმის ყველა ხიფთი მათ ნაბიჯით ხდებოდა, შტებეის უმოგულისობა ეკ შეცდომებმა ესტონელები მთავრობდნენ. მეათე წუთისთვის ანგარიში სხვაობამ 12 ქულას მიაღწია. პირველი ტაიმიც ჩვენებმა მოიგეს — 38:19. შესვენების შემდეგაც სურათი არ შეცვლილა. საქართველოს სპორტსმენების უპირატესობა აშკარა იყო და დიდი ანგარიშითაც გაიმარჯვეს — 76:48. მათ ატრეფენ მეორე „დაუგეგმავი" გამარჯვება ჩაიწერეს. მედეა მხეიძემ ამ დღეს 45 ქულა მოაგროვა.

საკავშირო ახალგაზრდული თამაშების დაწუხანაკი ეტაპი უფრო ოპტიმისტურად იყვნენ განწყობილები, მიეხედავად იმისა, რომ წელისყრამ მათ ლატვის, რსფსრ-ისა და სომხეთის გუნდების სახით მეტად ძლიერი გუნდები შეახვედრა. პირველი მატჩი ლატვიელებთან მეტად დაძაბული, ძნიშნველად და დრამატული გამოდგა. შეხვედრის პირველ ხანებში უპირატესობას ვერც ერთ-და მხარემ ვერ მიაღწია და შესვენებაზე თანაბარი ანგარიშით (31:31) წვადნენ.

მეორე ტაიმი უფრო დაიძაბა. მეათე წუთისთვის ჩვენები 3 ქულით დაწინაურდნენ. შეხვედრის დამთავრებამდე 2 წუთით ადრე ჩვენს მოგებაზე მხეიძე ერთქულიანი უპირატესობას ჭქონდათ და ბურთსაც ისინი ფლობდნენ, მაგრამ შეტევისას შეცდომა დაუშვეს, ბალტიისპირელთა შეტევითი კონტრშეტევა და ისინი დაწინაურდნენ — 68:67.

საფინალო სასტვენამდე წამებით ადრე ესტონელებმა ლეტალურ სპორტსმენებს დაანარცხეს. ვამაკიძემ ორივეჯერ ათელეთ ტყორცნა და ორივე ბურთი ჩაიგდო. საქართველოს გუნდმა პირველი გამარჯვება იზეიმა.

რუსეთის ფედერაციის კოლექტივთან შეხვედრაში ჩვენმა მოჯადოებმა სათანადოდ ვერ ჩაატარეს მატჩი და დამარცხდნენ 70:79. მედლებისთვის ბრძოლის შანსი კვლავ რჩება.

ცნობილია ცნობა: საქართველო — სომხეთი 71:69.

* * *

ვოლეიბოლისტები. გოგონათა ასპარეზობაში საქართველოს გუნდი წარეკვატებულად გამოვიდა. იგი დამარცხდა მოსკოვის (0:5), ბელორუსიის (1:5) და თურქმენეთის (4:5) წარმომადგენლებთან.

ჭაბუკებს ერთი მოგება და ერთი წაგება ჰქონდათ. ყაზახეთის ნაკრები ჩვენებმა დამარცხეს ანგარიშით 5:1, ხი, ბელორუსიასთან კი დათმეს ორთაბრძოლა — 2:5.

ცხენოსნობა. არავითარი თბილისური ტრადიციით გამორჩეული არა აქვს ჩვენი მხედრების წარუმატებობის მიზეზებს. ცხენსატყვი მხოლოდ ისაა, რომ ცხენთა საუკეთესო ჯიშის წარმომადგენლობით გუნდში ვერ მოხვდნენ ლენინგრადის სპორტსმენები. ამ ფაქტორის გამო ჩვენ ვერ ვისარგებლეთ ტყორცნის ტრადიციული უპირატესობით